

In de artistieke vormgeving volgt het NTG twee lijnen: enerzijds het realisme, annex naturalisme, anderzijds de komedie met satirische inslag. Het NTG heeft de commedia dell'arte via Arturo Corso geassimileerd. Acteur-regisseur Walter Moeremans heeft daar zijn lesje geleerd, terwijl dramaturg Frans Redant, ooit medewerker van Het Trojaanse Paard, de strijtheatertechnieken integreerde (maskers, decorelementen, speelstijl). Het NTG is er dus als de kippen bij geweest om een aantal vernieuwende trends binnen het Vlaamse theater te verzoenen met de eigen traditie. Dat uit zich ook in het zoeken naar alternatieve speelruimten: de Sint-Pietersabdij (met *Concert à la carte* van Kroetz), Proka (met *Klassevijand* van Nigel Williams) en het Bijlokemuseum (met *Justitiepaleis* van het theatercollectief van Strasbourg). De verfrissende indruk die het gezelschap maakt, vindt daar grotendeels zijn oorsprong. Op de acteursprestaties valt weinig aan te merken. NTG heeft een betrekkelijk homogeen gezelschap in huis, maar met beperkte spelmogelijkheden.

Meer op de actualiteit gerichte stukken brengen was ook een pragmatische keuze: de achteruitgang van het bezoekersaantal moest afgeremd worden door nieuwe publiekslagen aan te boren. Maar ook het NTG moet in zijn publieksenquête toegeven dat men er hoogstens in geslaagd is om over te schakelen van een elite- naar een middenklasse-aangelegenheid. Tezelfdertijd houdt het NTG vast aan het klassieke repertoire om een trouwe oudere publieksgroep ter wille te zijn. In die houding weerspiegelt zich toch weer de positie van een repertoiregezelschap in Vlaanderen: ongemakkelijk zitten tussen twee stoelen. De beleidslijn wordt dus in de praktijk in compromisstheater omgezet. Daarvoor krijgt het NTG een goede 70 miljoen per jaar. Onderhoud en uitrusting van de schouwburg (nog steeds KNS genoemd) vallen ten laste van de stad Gent. Na jaren aandringen kreeg het NTG aan de Minne-meers een oud gebouwencomplex ter beschikking als repetitieruimte en opslagplaats.

Een apart hoofdstuk vormt de relatie NTG-conservatorium. Deze laatste instelling wordt terecht het annex van het NTG genoemd. NTG-mensen als Demedts en Van den Berghe zijn er lesgevers (naast iemand als Jo Decaluwe, Arca-directeur), en drukken hun stempel op de vorming van acteurs. Het conservatorium is een kolonie voor het NTG, waar niet alleen (slechtbetaalde) figuranten gerecenseerd worden maar waar ook acteurs eenzijdig gevormd worden voor het grote NTG-toneel. De carrière van de studenten ligt te veel in handen van mensen die ook de arbeidsmarkt in handen hebben. Die machtsconcentratie is enerzijds nefast voor theater in het algemeen en zorgt anderzijds voor persoonlijke drama's onder de studenten.

Het ware genot ?

Het volstond dat er geopperd werd dat Minne-meers wel eens een definitief tweede plateau kon worden voor het NTG, om de andere Gentse theaters op stang te jagen. Promotor van de oppositie werd Jo Decaluwe, directeur van Arca/NET. Ondertussen werd een allegaartje verzameld onder de naam van een nieuwe vzw GENOT (Gentse en Oostvlaamse theaters) met als objectief het bekomen van stedelijke en provinciale steun. Onderhuids is GENOT een collectieve aanklacht tegen de miljoenen subsidie die stad en provincie aan het NTG geven terwijl de anderen het met een schnabbel of helemaal niets moeten stellen. Dat men meer geld moet eisen voor cultuur in plaats van grote broer NTG te benijden komt bij de GENOT-leden niet op. Binnen GENOT zijn de belangentegenstellingen echter groter: naast Arena en Arca/NET (goed voor respectievelijk 20.485.229 fr. en 14.238.701 fr. in 1981) zitten groepen als De Sluipende Armoede of Poëzien (geen subsidie), Symptoom (een Gentse amateurgroep die het lokaal belang niet overstijgt), en marionettentheater Taptoe. Wie niets heeft, hoopt langs deze weg een minimum aan middelen bijeen te krijgen. De grote broers willen geld

voor hun reisvoorstellingen (provinciaal) en eisen repetitieruimte en decoropslagplaatsen (stad). GENOT vertoont de mercantiele trekjes van het kleinste theater, waar ook nog oorlogen woeden tussen het beroepstheater en rederijders geflankeerd door volktheater.

Sinds het decreet hebben de Gentse kamertheaters zich meer en meer geprofileerd. Zeker de laatste seizoenen is daardoor een boeiend theaterlandschap ontstaan. Ook het publiek is gebaat bij die groeiende eigenheid van de verschillende gezelschappen.

Arena

Arena werpt zich op als het muziektheater van Vlaanderen. Muziektheater wordt echter vertaald als Broadway-musical en daarin is Arena slechts een 'second-hand rose'. Directeur Jacques Veys zet rigoureuze zijn optie door en houdt daarbij geen rekening met het feit dat er onvoldoende goede musicals te vinden zijn voor een kleine music-hall als Arena. Muzikaal staan de meeste voorstellingen op punt. Het gezelschap kan zingen, levert choreografisch zwak weerwerk en heeft van acteren nauwelijks kaas gegeten. De all-round stars lopen niet dik in Vlaanderen. Huisregisseur en artistiek directeur Jaak van de Velde breekt zich steeds meer de nek op artistiek oninteressante producties. Alibi's vinden om weer eens een aantal zangnummers aan elkaar te breien is een hopeloze opdracht. De Vlaamse musicals die in opdracht van Arena geschreven werden (*Johnny Limbo* van Luc Vandeputte en Walter Stes en *Playmate* van Jaak Van de Velde en Walter Ertvelt) verzopen in de ambitie om veramerikaniseerd glitter-spektakel te brengen. Het gezelschap heeft niets te vertellen, dat is ondertussen duidelijk. Arena is ook teveel Angelsaksisch ingesteld om de rol van Vlaams muziektheater te spelen. In de buurlanden zou Arena bij het vrije ondernemingschap geklasseerd en als commercieel theater gerund worden. Jacques Veys heeft trouwens al meermaals laten vallen dat de subsidies voor hem mogen

Links: *Playmate*
(Arena)
Foto Guido De Leeuw

Rechts: *Johnny Limbo*
(Arena)
Foto Guido De Leeuw

